

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета

Број: 612-00-00232/3/2021-03

Датум: 13.09.2022. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС” бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21- Аутентично тумачење, 67/21 – др. закон и 67/21) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 13.09.2022. године, донела је

РЕШЕЊЕ

о акредитацији студијског програма

Утврђује се да Академија техничко-уметничких струковних студија Београд - Одсек Висока текстилна школа за дизајн, технологију и менаџмент, са седиштем у Београду, у улици Старине Новака бр. 24, ПИБ: 112225199, Матични број: 18376385, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма мастер струковних студија (МСС) „Менаџмент у модној индустрији”, у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошких наука и научне области индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент, за упис 16 (шеснаест) студената у прву годину у седишту Установе, са називом дипломе Струковни мастер инжењер менаџмента (Струк. маст. инж. менаџм.), за извођење наставе на српском језику.

На основу овог решења, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаће уверење о акредитацији студијског програма из става 1. овог решења.

Образложење

Високошколска установа Академија техничко-уметничких струковних студија Београд - Одсек Висока текстилна школа за дизајн, технологију и менаџмент, са седиштем у Београду, у улици Старине Новака бр. 24, је дана 15.07.2022. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма мастер струковних студија (МСС) „Менаџмент у модној индустрији”, у даљем тексту: СП, под бројем 612-00-00232/2021-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању, Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је поткомисију за образовно-научно поље техничко-технолошких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о Захтеву за акредитацију.

Комисија је на седници одржаној 13.09.2022. године усвојила предлог Поткомисије за образовно-научно поље техничко-технолошке науке (у даљем тексту: Поткомисија) за именовање Рецензентске комисије која је именована Одлуком директора Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању, број 612-00-00232/2/2021-03 од 11.03.2022. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 20.05.2022. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни Извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираниог СП, и поднела га је Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је утврдила предлог одлуке о акредитацији СП (у даљем тексту: Предлог) у коме је констатовала да су испуњени стандарди за акредитацију прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС”, бр. 13/19, 1/21 и 19/21) и предложила је Комисији да донесе решење о акредитацији студијског програма мастер струковних студија (МСС) „Менаџмент у модној индустрији”.

На основу Извештаја РК, Предлога Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, констатовано је да је ВШУ доставила потребну документацију за акредитацију и утврђена је испуњеност прописаних стандарда за акредитацију СП, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама, и то:

Стандард 1: Структура студијског програма

1.1.1 Студијски програм садржи све елементе утврђене законом и стандардима за акредитацију:

- Назив студијског програма: **Мастер струковне студије Менаџмент у модној индустрији – МСС ММИ.**
- Основни циљ студијског програма јесте образовање и оспособљавање мастер менаџера за самостално управљање (покретање, организацију, вођење, контролу и развој) предузећима и другим институцијама у модној индустрији.
- Врста студија: **Мастер струковне студије – МСС.** Исходи процеса учења јесу складу са законом који утврђује Национални оквир квалификација. Исходи представљају компетенције које студенти стичу на овом студијском програму и омогућавају им успешно укључивање у менаџмент модне индустрије кроз пословне и производне
- процесе и праћење динамичних савремених тенденција у развоју модних производа и услуга и примени нових технологија.
- **Стручни назив** који се стиче завршетком студија на студијском програму Менаџмент у модној индустрији који припада образовном пољу Техничко-технолошких наука, области Индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент гласи: **Струковни мастер инжењер менаџмента**, скраћено: **Струк. маст. инж. менаџм.**

- **Услови за упис на студијски програм:** Према Правилнику о условима и поступку за упис студената на мастер студије Академије техничко-уметничких струковних студија Београд (АТУСС), могу се уписати студенти који су завршили одговарајући први степен високог образовања са освојених најмање 180 ЕСПБ. На студијски програм се уписује 16 студената у првој години. Услови за упис дефинисани су у Стандарду 7.
- У структури студијског програма другог нивоа студија МСС ММИ, који припада образовном пољу Техничко-технолошких наука, области Индустријско инжењерство и инжењерски менаџмент, изборни предмети су заступљени са **36,67%** у односу на укупан број ЕСПБ бодова (34 ЕСПБ (Изборни предмети) + 10 ЕСПБ (Завршни мастер рад) = 44 ЕСПБ од укупно 120 ЕСПБ бодова), чиме је задовољен захтев стандарда (најмање 30%). Листе обавезних и изборних предмета дате су у табелама 5.1 и 5.3, а у Табели 5.2 дате су Спецификације предмета;
- Студије се изводе у седишту Одсека Висока текстилна школа за дизајн, технологију и менаџмент (ВТШДТМ) и трају четири семестра, тј. две школске године. Сви предмети су једносеместрални и класификовани према својој природи, односно припадности на: академско-општеобразовне (10,00%), научно-стручне (14,58%) и стручно-апликативне (75,42%), што значи да су у структури студијског програма заступљене одговарајуће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова (према Стандарду 5 за МСС важи: стручни и стручно-апликативни – око 90%, општеобразовни – око 10%).
- Структура студијског програма обухвата укупно 24 предмета, од чега студенти избором у току школовања похађају 14 предмета. Заступљено је осам обавезних предмета и шест изборних блокова са укупно дванаест изборних предмета. две стручне праксе, примењени истраживачки рад и завршни рад.
- Шест изборних предмета бирају се из изборних блокова, и то шест изборних блокова по два предмета, што је укупно 12 изборних предмета. Дакле, за сваки изборни блок понуђена су 2 предмета, а студент се опредељује за један од њих, чиме је испуњен услов да листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира, што је у складу са Стандардом 5.
- Сваки предмет је вреднован према европским стандардима, сразмерно времену које је потребно за савлађивање целокупног градива предвиђеног програмом предмета. Вредновање је изражено бројем ЕСПБ бодова узимајући у обзир да је вредност 1 ЕСПБ бода = 30 часова активне наставе;
- У спецификацији предмета, изражена је бодовна вредност завршног рада на мастер студијама 10 ЕСПБ.
- Предуслови за упис појединих предмета или групе предмета приказани су у Табели 5.2. у Стандарду 5. За сваки предмет су дефинисани: назив предмета, тип предмета, семестар у којем се слуша, предуслови за похађање предмета, циљ, исход, литература, методе реализације наставе, број часова активне наставе, начин провере знања и начин оцењивања;

- Студент има могућност да осим предмета овог студијског програма, факултативно прати наставу и полаже испите из предмета другог студијског програма, са истог нивоа студија, који се изводи у Одсеку ВТШДТМ, односно АТУСС-у. Број ЕСПБ које студент оствари на овај начин, не улази у 120 ЕСПБ које студент стиче на овом студијском програму. Детаљи о начину избора факултативних предмета описани су у Стандарду 8;
- Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија описани су у Стандарду 7, а ближе уређени општим актима АТУСС-а, тако што је уређен начин и поступак признавања положених испита и остварених ЕСПБ бодова на другом студијском програму, односно другој високошколској установи.
- Друга питања од значаја за извођење студијског програма: Пре почетка наставе Наставно веће доноси распоред одржавања наставе и академски календар, у коме су дефинисани термини пријаве и одржавања испита за текућу годину. Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, уписује исти предмет. Студент који не положи изборни предмет може поново уписати исти или се одредити за други изборни предмет из изборног блока.

1.2. Обим студија се изражава бројем ЕСПБ бодова:

- Студијски програм мастер струковних студија Менаџмент у модној индустрији има 120 ЕСПБ бодова, по 60 ЕСПБ за сваку годину студија.

1.3. Установа редовно и систематски проверава све елементе студијских програма према формално-правној процедури одобравања програма предвиђеној Статутом Школе/Одсека, на основу чега се врши припрема акредитације студијских програма. Праћење успешности програма и утврђивање одговорности за њихово унапређење, као и редовна и периодична евалуација програма, дефинисани су у документима система менаџмента квалитетом: Упутство за стандардизацију квалитета наставе УПК 03 011 (прилог 4.5.1), Упутство за контролисање квалитета наставе УПК 03 020 (прилог 4.5.2), Упутство за контролисање квалитета оцењивања студената УПК 03 021 (прилог 4.5.3).

На Школи/Одсеку тренутно су акредитовани следећи студијски програми основних струковних студија: Дизајн текстила и одеће, Текстилно инжењерство и Менаџмент у текстилној индустрији (табела 4.1), као и један студијски програм мастер струковних студија: Текстилно инжењерство. На акредитованим студијским програмима специјалистичких струковних студија Одећа специјалне намене и Модни менаџмент настава се одвија завршно са школском 2020/21. годином (продужење због пандемије).

Школа/Одсек редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма. Члан је кластера за модну индустрију FACTS (прилог 6.5.1), у чијем саставу су бројна приватна предузећа, истакнути произвођачи модне индустрије Србије, модна агенција, високошколске установе, институције подршке, као и други потписници меморандума о сарадњи. Школа/Одсек остаје у вези са својим

дипломцима: процењује релевантност програма за тржиште рада, као и постигнућа дипломаца у каснијем професионалном развоју у сарадњи са кластером FACTS, Привредном комором Србије и Савезом инжењера и техничара текстилаца Србије (СИТТС), у чији рад је активно укључена. Преко ових организација, пре свега анкетирањем послодаваца (Анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама ЗПК 03 011 90, прилог Упутства за стандардизацију квалитета наставе УПК 03 011, прилог 4.5.1), Школа долази до релевантних информација о кадровским потребама и степену испуњености очекивања текстилне индустрије везаних за стечене компетенције наших дипломаца (прилог 4.2).

На основу урађене анализе слабости и повољних елемената – SWOT анализа стандарда 4, уочена је недовољна повезаност теоријске и практичне наставе и утврђена је неопходност повећања обима практичне наставе. Као разлог је наведена чињеница да компаније нису у могућности да приме студенте на дужи временски период. Комисија за квалитет је дала предлог мера и активности за унапређење квалитета, који је, након верификације од стране в. д. руководиоца Одсека, усвојило Наставно-стручно веће Одсека (прилог 1.4): Континуирано радити на стварању услова за обезбеђење стручне праксе на дужи период; Континуирани рад са предузетницима, у циљу трајног запошљавања дипломираних студентата; Рад на мотивацији студената да се баве процедурама мерења оптерећења; Повећање учешћа дипломираних студената у оцењивању и побољшању квалитета студијских програма унапређењем основног метода студентског вредновања – анкетирањем прилагођавањем садржаја анкета / упитника намењених дипломираним студентима и потенцијалним студентима мастер студија захтевима овог стандарда.

Рецензентска комисија сматра да су предложене адекватне мере за побољшање овог стандарда.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 2: Сврха студијског програма

- 2.1 Студијски програм *Менаџмент у модној индустрији* има за сврху да образује мастер менаџере који су компетентни да раде и стварају у модним студијима, дизајн центрима, маркетиншким агенцијама, секторима за односе са јавношћу, услужним центрима за продају и одржавање модних и текстилних производа и у производним малим, средњим и великим предузећима чија је претежна делатност реализација модних производа и услуга, као и да самостално имплементирају новостечена знања у покретање и развој сопствених предузећа у области модне индустрије. По завршетку мастер струковних студија, мастер менаџери биће способни да примене општа знања и специфичне вештине из области менаџмента, да осмишљавају, организују, управљају и контролишу процесе пословања (производњу и пружање услуга) у секторима планирања, набавке, маркетинга, продаје, финансија и односа са јавношћу постојећих или новооснованих предузећа и других организација модне индустрије. Такође биће обучени да учествују у развоју нових модних производа и услуга, креирају и повећавају вредност брэнда дефинисањем имиџа и рекламних кампања, усавршавају своја знања и примењују савремене методе анализе и предвиђања кретања унутар модне индустрије у земљи и свету, а у циљу ефективнијег наступа на конкурентском модном тржишту. Очекује се да

мастер менаџери буду способни за преузимање организације пословања, преговарања и имплементирања иновација у модној индустрији.

Завршетком студијског програма стичу се компетенције које су друштвено оправдане и корисне у смислу унапређења конкурентности и развојног потенцијала модне и текстилне индустрије, дајући допринос развоју предузетништва и привреде у целини.

- 2.2 Сврха студијског програма јесте у складу са основним задацима и циљевима Одсека ВТШДТМ АТУСС-а, и његовим опредељењем да постане лидер у образовању струковних инжењера, дизајнера и менаџера у области текстилне индустрије, као и будућих струковних мастер дизајнера из области дизајна текстила и одеће.

Континуираним праћењем савремених достигнућа у области дизајна текстила и одеће, са посебним освртом на нове технологије у припреми и производњи текстилних материјала и одеће врши се имплементација нових сазнања у наставни процес.

Сврха студијског програма је у складу са мисијом и циљевима АТУСС-а (Одсека ВТШДТМ), његовим суштинским опредељењем да буде и остане водећа институција у образовању мастер менаџера, дизајнера и инжењера у области текстилне и модне индустрије у земљи и окружењу.

У складу са циљевима студијског програма Менаџмент у модној индустрији врши ће се едукација студената из области развоја пословања, савремене организације, продаје, е-пословања, менаџмента квалитетом, модног маркетинга, бренд менаџмента, управљања креативним потенцијалом, истраживањем модног тржишта и планирањем колекција према захтевима потрошача.

Континуирано се прате савремени концепти пословања, креативне праксе и достигнућа у области менаџмента и модне индустрије кроз имплементацију нових сазнања у наставни процес. Студијски програм се усаглашава са потребама модне индустрије и са сличним програмима познатих домаћих и европских високообразовних институција.

- 2.3 Сврха реализације студијског програма огледа се у обезбеђењу мастер инжењера менаџмента за области менаџмента, маркетинга, продаје, е-пословања, логистике и управљањем креативним потенцијалом за потребе модне индустрије, односно који могу да раде у предузећима која се баве производњом, набавком и продајом модних производа (текстила и одеће), као и да стечена знања могу да примене за покретање сопственог пословања и производње у области модне и текстилне индустрије.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

- 3.1 Овај студијски програм има више циљева:

Основни циљ студијског програма јесте образовање и оспособљавање мастер менаџера за самостално управљање предузећима (покретање, организацију, вођење, контролу и развој) и другим институцијама у модној индустрији, као и развој способности усклађивања производње и пласмана модних производа са очекивањима тржишта и дефинисање активности у контексту актуелних тенденција.

Изучавањем стручних предмета у области: истраживања тржишта, менаџмента квалитетом у одевној, односно модној индустрији, модног маркетинга, развоја пословања и понашања потрошача; као и стручно апликативних предмета у области: продаје, бренд менаџмента, логистике, односа са јавношћу, организационих система, организације производних процеса, управљања креативним потенцијалом,

организације модних догађаја и планирања модних колекција планира се овладавање специфичним практичним вештинама потребним за примену савремених метода и инструмената менаџмента ради иновативног решавања сложених менаџерских проблема.

3.2 Циљеви студијског програма су у складу са мисијом АТУСС-а (Одсеком ВТШДТМ) и њеним суштинским опредељењем да буде и остане национални лидер и у образовању струковних менаџера, текстилних инжењера и дизајнера.

3.3 У складу са циљевима, врши се едукација студената из области менаџмента и модне индустрије како би у свом будућем раду деловали самостално, одговорно, предузетнички и ефикасно код преузимања руководећих послова, реализације најодговорнијих и најсложенијих активности и пројеката и контроле и вредновања резултата рада других менаџера и извршилаца, као и предузећа, односно организације у целини. У том циљу, континуирано се прате пословне праксе водећих домаћих и светских модних компанија, као и научно-стручна достигнућа у области менаџмента и врши се имплементација нових сазнања у наставни процес.

3.4 Циљеви реализације студијског програма јесу јасно и недвосмислено формулисани.

Студијски програм се усаглашава са потребама модне индустрије и са сличним програмима познатих домаћих и европских високообразовних институција.

Један од главних циљева овог студијског програма јесте утицај на индустријски и привредни развој. Текстилна индустрија у Србији има дугу традицију чији је континуитет могуће очувати стварањем нових позиција (кадрова) у систему производње и пласмана модних производа и услуга, у складу са савременим концептима пословања. Ова грана индустрије се последњих година нашла пред озбиљним искушењима услед трансформација домаће привреде и промена на глобалном тржишту. Те крупне промене имају свој утицај како на саму производњу, тако и на пласман модних производа као и њихов ефективан наступ на тржишту. Имајући у виду да производња и продаја модних производа и услуга има динамичну компоненту пред стручне тимове и произвођаче се постављају посебни захтеви перманентног праћења и усклађивања са захтевима тржишта и модних токова. Због тога су потребни кадрови који поседују брзину и прилагодљивост, која се манифестује кроз успешну организацију, руковођење, контролу и маркетинг, што извесно води ка стварању модног производа велике конкурентске моћи и у крајњем исходу резултира економско ефикасном пословању.

Такође, један од циљева овог студијског програма јесте утицај на образовање. Менаџери студијског програма Менаџмент у модној индустрији могу да, у оквиру својих радних места у модној индустрији, организују и воде различите обуке (тренинге) и курсеве у циљу усавршавања постојећих и нових људских ресурса.

Акредитациом овог студијског програма предвиђа се и утицај на развој целокупног друштва. Запошљавањем мастер менаџера, побољшаће се структура људских ресурса у модној индустрији. Својим радом и знањима стеченим на овом студијском програму мастер менаџери ће позитивно утицати на целокупни развој модне индустрије, на њену конкурентност на домаћем, европском и светском тржишту, а самим тим индиректно ће утицати и на развој целокупне домаће привреде и друштва.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

4.1 Савладавањем студијског програма студент стиче следеће опште способности:

- **анализе, синтезе и предвиђања** пословних решења применом адекватних метода и облика рада и предвиђања и мерења **последица** планираних и предузетих

активности;

- **овладавања теоријским и високо специјализованим стручним знањима, практичним вештинама, методама и поступцима** у набавци, производњи, дистрибуцији, продаји и пружању услуга;
- развоја **критичког и самокритичког** мишљења, иновативног и креативног приступа;
- **примене** специјализованих стручних знања у процес рада модних предузећа и установа;
- **праћења и евалуације иновација, преноса знања и иновативних метода** у области менаџмента у модној индустрији;
- развоја **комуникационих способности и спретности** организовања и вођења тимског рада, управљања комуникацијом, интеракцијом и сарадњом са стејхолдерима модне индустрије,
- развоја професионалне етике кроз васпитно образовно деловање АТУСС-а.

4.2 Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне способности:

- Темелно познавање и критичко разумевање дисциплине из области менаџмента у модној индустрији.
- Решавање конкретних проблема кроз анализу и примену савремених организационих и технолошких метода и пословних стратегија.
- Повезивање и примена основних знања из области: менаџмента, текстилног инжењерства и дизајна текстила и одеће, као и праћење савремених достигнућа и иновација у модној индустрији.
- Развој вештина и спретности кроз примену знања у складу са захтевима тржишта и променама у модној индустрији.
- Праћење савремених модних и технолошких решења за израду, контролу и продају модних производа применом информационо-комуникационих технологија.

4.3. Исходи учења јесу усаглашени са националним оквиром квалификација и описани су према дескрипторима исхода учења националног оквира квалификација у Табели 5.2:

- из области које припадају опште образовним предметима, студент развија смисао за логичко повезивање и закључивање, за самостално планирање и примену стеченог знања за обраду података и вредновање и анализу добијених резултата, примењује и реализује истраживачке методе и технике и стицање комуникативне компетенције познавањем пословног енглеског језика.
- из области које припадају стручним и стручно апликативним предметима студент ће бити оспособљен за: покретање и развој пословања; позиционирање и брендирање модних производа; анализу тржишта; анализу потрошача за потребе производње; избор оптималног решења у свакој фази производње; решавање уочених проблема; савремене методе за организацију и реорганизацију модних предузећа; доношење пословних одлука; управљање логистиком; методе продаје; специфичности организације модних догађаја; пословни консалтинг; процес промовисања и пласирања модних производа и услуга; управљање креативним потенцијалом и тимовима; као и унапређење постојеће праксе пословања.

Исходи представљају компетенције које студенти стичу на овом студијском програму и омогућавају им успешно укључивање у менаџмент модне индустрије кроз пословне и производне процесе и праћење динамичних савремених тенденција у развоју модних производа и услуга и примени нових технологија.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).
Стандард је испуњен у целини.

Стандард 5: Курикулум

Студијски програм *МСС Менаџмент у модној индустрији* траје две школске године, односно 4 семестра и има 120 ЕСПБ, при чему свака година има по 60 ЕСПБ. Структура курикулума студијског програма *Менаџмент у модној индустрији* обухвата 14 предмета, 2 стучне праксе, примењени истраживачки рад и завршни рад. Заступљено је укупно 8 обавезних предмета и 6 изборних блокова. Шест изборних предмета бирају се из изборних блокова, и то 6 изборна блока по два предмета, што је укупно 12 изборних предмета. Дакле, за сваки изборни блок понуђена су 2 предмета, а студент се опредељује за један од њих, чиме је испуњен услов да листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира. Поред обавезних и изборних предмета, студент је дужан да положи и Стручну праксу, Примењени-истраживачки рад (ПИР) и Завршни мастер рад. Прва година студија садржи 5 обавезних предмета (34 ЕСПБ) и 4 изборна предмета (21 ЕСПБ) које студент бира из понуђених изборних блокова. На другој години студија постоје 3 обавезна предмета (19 ЕСПБ), док се преостала 2 предмета (13 ЕСПБ) бирају из петог и шестог изборног блока. У свакој години студија студент полаже и Стручну праксу (подељену на два дела: Стручна пракса 1 (5 ЕСПБ) и Стручна пракса 2 (8 ЕСПБ)), а у другој години студија студент полаже и ПИР (10 ЕСПБ). Завршни мастер рад се вреднује са 10 ЕСПБ.

Активна настава заступљена је са 630 часова у првој години студија, односно 22 часа недељно у првом и 20 часова у другом семестру, од чега су 50% предавања, а остало су вежбе и други облици активне наставе. У другој (завршној) години студија активна настава је заступљена са 600 часова, са по 20 часова у трећем и четвртном семестру, од чега су 65% предавања, вежбе и други облици активне наставе, а 35% је примењени истраживачки рад, што ју у складу са Стандардом 5. Просечан број часова активне наставе недељно на студијском програму је у складу са Стандардом 5, износи 615 часова годишње. За први и други семестар предвиђено је по 30 ЕСПБ бодова, трећи семестар има 25 ЕСПБ бодова, а четврти 35 ЕСПБ бодова. Студијски програм нема предвиђене модуле.

Спецификација предмета садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке. У структури студијског програма заступљене су следеће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ, и то: академско-општеобразовни (10%), научно-стручни (14,58%) и стручно-апликативни (75,42%), па може да се констатује да су у структури студијског програма заступљене одговарајуће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова (према Стандарду 5 за МСС важи: стручни и стручно-апликативни – око 90%, општеобразовни – око 10%).

У структури студијског програма изборни предмети заступљени су са 36,67% у односу на укупан број ЕСПБ бодова (34 ЕСПБ (Изборни предмети) + 10 ЕСПБ (Завршни мастер рад) = 44 ЕСПБ од укупно 120 ЕСПБ бодова), што је у складу са Стандардом 5 (Стандард 5 захтева: *У структури студијског програма, изборни предмети заступљени су са најмање 30% у односу на укупан број ЕСПБ бодова на мастер студијама*). Шест изборних предмета бирају се из изборних блокова, и то бизборна блока по два предмета, што је укупно 12 изборних предмета. Дакле, за сваки изборни блок понуђена су 2 предмета, а студент се опредељује за један од њих, чиме је испуњен услов да листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број

предмета који се бира. Према Извештају електронског формулара, фактор изборности према додатним (алтернативним) предметима које обезбеђује институција је исти као и фактор изборности према позицијама где студент бира предмете, износи 36,67%.

Стручна пракса је подељена на два дела: Стручна пракса 1 (други семестар) и Стручна пракса 2 (четврти семестар). У другом и четвртном семестру студент обавља стручну праксу 1 и 2 у трајању од 90 часова и примењени истраживачки рад. Стручна пракса се обавља у предузећима модне индустрије, дизајн-центрима, модним студијама, услужним центрима за одржавање и продају текстила и модних производа са којима је АТУСС склопила уговор о пословно-техничкој сарадњи. (Саставни део курикулума студијских програма за мастер студије у области техничко-технолошких наука је стручна пракса и практичан рад у трајању од најмање 90 часова, која се реализује у одговарајућим научноистраживачким установама, у организацијама за обављање иновационе активности, у организацијама за пружање инфраструктурне подршке иновационој делатности, у привредним друштвима и јавним установама). Завршни мастер рад је пројект у којем се решава практични проблем. У оквиру практично-истраживачког рада решава се конкретан практичан проблем из области модне индустрије.

Распоред предмета по семестрима и годинама студија са фондовима часова наставе и ЕСПБ бодовима је дат у табели 5.1.б. Опис сваког предмета (спецификација) који садржи: назив и тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ наставе са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслове за похађање наставе на предмету, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања, оцењивање и друге податке је дат у прилогу 5.2. (Књига предмета). Изборна настава на студијском програму представљена је у табели 5.3, док је листа предмета по семестрима и години студија на студијском програму дата у табели 5.1.

На основу увида у опис предмета, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке, констатујемо да није пронађено нешто што није у складу са Стандардом 5. Сви предмети су добро утемељени и генерално одговарају студијском програму. Цитирана литература је савремена, одговарајућа и адекватна.

Комисија констатује да курикулум студијског програма обезбеђује испуњеност постављених циљева у образовању струковних мастер инжењера у подручјима рада, који се односе на област индустријског инжењерства и инжењерског менаџмента са јасно дефинисаним компетенцијама након завршетка студија.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

- Институција је приложила документацију и детаљно описала ***Квалитет, савременост и међународну усаглашеност*** мастер академских студија Менаџмент у модној индустрији.

- Институција је такође приложила и листу линкова ка студијским програмима сличног профила међу којима су: 1. University Of Borås, Master Programme in Fashion Marketing and Management; 2. Solent University, Fashion Management with Marketing; 3. Accademia del Lusso, Fashion Brand Management; 4. Accademia del Lusso, Fashion Collection Management;

5. Istituto Marangoni, Fashion Product Management; 6. Istituto Marangoni, Fashion Buying & Merchandising; 7. Mod'Art International, Mastère Management de la mode; 8. IESE, School of Management, Master of Science in Fashion Management Program

- Комисија је добила на увид Прилог 6.1 (Fashion Product Management, Istituto Marangoni, Милано, Италија), Прилог 6.2 (Contemporary Fashion Buying, Istituto Marangoni, Милано, Италија), Прилог 6.3 (Master Program in Fashion Marketing and Management, *Högskolan i Borås*, Шведска) и Прилог 6.4 (IESE, School of Management, Master of Science in Fashion Management Program, Француска). Поменути четири прилога приказују четири акредитована студијска програма са високошколских установа из Италије, Шведске и Француске.

Након датих примедби да је недостатак приложених докумената Прилог 6.1 - Прилог 6.4 тај, да не постоји упоредна анализа наставних предмета између МАС Менаџмент у модној индустрији и поређених програма из подручја Европе, установа је креирала упоредну анализу студијског програма са следећим програмима:

1. IESE, School of Management, France - Master of Science in Fashion Management Program
2. University Of Borås, Sweden - Master Programme in Fashion Marketing and Management
3. Singapore Institute of Management - Master of Science in Fashion, Design and Luxury Management

Креирана је упоредна анализа између МАС Менаџмент у модној индустрији и три наведена програма од којих су два из Европе, из Француске и Шведске, а један је из Сингапура. У тој анализи, сваки предмет је поређен са сличним предметима са наведених студијских програма. Тиме је приказана усаглашеност предложеног студијског програма са већ постојећим програмима.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 7: Упис студената

7.1 Број студената за упис на студијски програм је усклађен са друштвеним потребама и просторним и кадровским ресурсима Одсека ВТШДТМ.

7.2 Омогућава све услове за студирање свеукупно 16 студената који се уписују на студијски програм са минимум 180 ЕСПБ бодова.

7.3 Конкурс за упис студената јасно дефинисан, као и број неопходних ЕСПБ бодова, потребних захтева и квалификација за конкурисање. Потребна документација за конкурс и за упис на струковне студије табеларно представљена на прегледан и приступачан начин. Рангирање студената по броју освојених бодова и општим актима дефинисано у складу са стандардима. Услови за упис испуњавају стандарде високошколских установа. Упис се објављује на огласној табли академије, у средствима јавног информисања и у електронској форми на сајту академије и Одсека ВТШДТМ што испуњава услове стандарда.

7.4 Решење о формирању комисије испуњава стандард на задовољавајућ начин.

7.5 Правилник о условима за упис јасно излаже све информације везане за конкурс, термине уписа и конкурса, дефинише и представља једнакост студената (раса, пол, националност). Као и обавезе председника, комисије и поткомисије.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

- Стицање одређеног броја ЕСПБ бодова полагањем испита је у складу са курикулумом.
- Дефинисана је утврђеност броја ЕСПБ бодова за сваки предмет према оптерећењу студената и према јединственој методологији.
- Континуираност праћења успешности студената у савлађивању одређеног предмета током наставе и изражавање успешности поенима је дефинисана. Предвиђено је стицање поена на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе 30, а максимални 70. Свакако се праћење студената обавља кроз специфичну методу и континуитет.
- Начини стицања поена и права полагања за сваки предмет, на основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита је јасно дефинисан.
- Оцењивање унапред дефинисано и критеријум за полагање испита и испуњења предиспитних обавеза.
- Занимљивост је могућност праћења и полагања других наставних јединица ван свог студијског програма.
- Књига предмета јасно дефинисана на сајту институције.
Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).
Стандард је испуњен у целини.

Стандард 9: Наставно особље

Сагласно електронском формулару, укупан број наставника ангажованих на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији, износи 15. При томе је ангажовано 12 наставника са пуним радним временом, као и три наставника запослених по уговору.

Укупно просечно оптерећење наставника са пуним радним временом (посматра се њихов ангажман на свим ВШУ у Србији) који су ангажовани на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији износи 2,35 што је испод просечног оптерећења од 6 ($\pm 20\%$).

Појединачно оптерећење наставника са пуним радним временом ангажованих на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији не прелази максимално дозвољених 12 часова активне наставе недељно. Просечно оптерећење наставника на студијском програму који је предмет акредитације је 2.2.

Увидом у документацију садржану у прилозима 9.2 - 9.5, може се констатовати да су за све наставнике који су ангажовани са пуним радним временом на студијском програму који је предмет акредитације, приложени тражени подаци – уговори о раду, одлуке о избору у звања, дипломе и М обрасци, као и да су испуњени законски услови везани за датуме избора и године живота.

Рецензентска комисија утврђује да нема наставника чије је ангажовање на студијском програму или укупно ангажовање веће од 12 часова недељно.

Рецензентска комисија утврђује да су ангажована два сарадника на студијском програму, чије је просечно оптерећење 3,75. Дакле, укупно ангажовање сарадника није веће од 16 часова недељно, што је дозвољени максимум.

Анализом Књиге наставника, констатује се да се у књизи предмета налазе подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији (укупно 15).

Анализом књиге наставника констатује се да научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења.

Рецензентска комисија утврђује да сви наставници имају најмање пет референци из уже научне, уметничке односно стручне области из које изводе наставу на студијском програму. У књизи наставника је за сваког ангажованог наставника уписано минимум по 5 референци.

Претрагом профила наставника на *Scopus Author search* веб страни и Кобсон-у, установљена је веродостојност појединачних података за сваког наставника којима се вреднују научне референце.

Анализом табеле 9.8 констатује се да је структура научних, уметничких и стручних ужих области наставника који ће радити на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији следећа: постоји десет научних и тринаест ужих научних или уметничких области које су покривене одговарајућим наставницима и предметима на студијском програму.

Укупан број сарадника ангажованих на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији износи два, и ангажовани су са пуним радним временом у установи. Просечно оптерећење сарадника ангажованих на студијском програму који је предмет акредитације је 3,75.

На основу горе наведених параметара о сарадницима може се констатовати да број сарадника одговара потребама остварења студијског програма МАС Менаџмент у модној индустрији.

Прегледом сајта установе Академија техничко-уметничких струковних студија Београд www.atuss.edu.rs; и www.vtts.edu.rs установљено је да постоје веб странице већине наставника и сарадника ангажованих студијском програму са линковима који воде до њихове биографије, репрезентативних референци, предмета на којима су ангажовани, а постоји могућност повезивања и персоналне странице. Рецензентска комисија закључује да се скоро сви потребни подаци за све наставнике и сараднике налазе на сајту, да су добро структурирани и да су доступни јавности.

У приложеној документацији за акредитацију се налазе Прилози 9.2 - 9.5, за све наставнике и сараднике ангажоване на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији у поднетим прилозима су дати сви подаци за све наставнике и сараднике који се тичу њихових уговора о раду, одлука о избору у звања, диплома, М образаца и стечених компетенција.

Рецензентска комисија констатује да су бројеви наставника ангажованих на студијском програму МАС Менаџмент у модној индустрији усклађени са бројем часова наставе на овом студијском програму.

Анализом књиге наставника и Извештаја о самовредновању Рецензентска комисија констатује да научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научно-уметничком пољу и нивоу њихових задужења и да Академија техничко-уметничких струковних студија Београд посвећује примерену пажњу квалитету наставника и сарадника.

Након примедбе Комисије да је потребно ажурирати WEB страницу тако да сваки наставник на студијском програму има своју страницу, на којој су наведени основни подаци о наставнику, попут звања, датума избора, научне или уметничке области, као и

списка битних референци, установа је ово и урадила и тиме омогућила јавност података о наставном особљу и њиховим квалификацијама и референцама.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Висока текстилна струковна школа за дизајн, технологију и менаџмент Београд на адреси Старине Новака бр. 24 (цео објекат) и у Школи за дизајн текстила, Београд, Војислава Илића 88 поседује просторије укупне површине од 2250,00 м².

Од укупно наведене површине Академија располаже простором који је довољан за реализацију овог студијских програма. Зграда има амфитеатар укупне површине 120,00 м² са укупно 120 места, слушаонице и учионице укупне површине 240,00 м², са укупно 120 места, вежбаонице 2 укупне површине 1.120,00 м² са укупно 60 места, компјутерску лабораторију 1 укупне површине 60,00 м² са укупно 40 места, лабораторију 3 укупне површине 90,54 м² са укупно 30 места, радионице 3 укупне површине 48,41 м² са укупно 15 места, 1 читаоницу укупне површине 9,30 м² са укупно 10 места. 1 библиотеку укупне површине 25,00 м² са укупно 10 места.

У просторијама Школе за дизајн текстила, Војислава Илића 88, Београд школа има 3 слушаонице/учионице укупне површине 180,00 м², са укупно 90 места, 3 кабинета укупне површине 180,00 м², са укупно 90 места, 1 радионица за практичну наставу укупне површине 150,00 м², са укупно 300 места.

Укупно 660,00 м², за извођење наставе.

Академија техничко-уметничких струковних студија Београд, Одсек Висока текстилна школа за дизајн, технологију и менаџмент поседује добру рачунарску инфраструктуруи то:

- 40 рачунара
- 8 рачунара са монитором и 1 раунар са звучником
- 1 рачунарвидео сервер
- 9 штампача
- 3 ласерска штампача
- 1 скенер дигитални
- 1 скенер дигитални
- 3 лаптопа
- 2 видео бима
- 13 монитора
- 6 платна
- 4 штампач.скенер, копир
- 1 епископ
- 1 фотокопир апарат
- 1 штампач, скенер
- 6 пројектора
- 1 дијапројектор

Академија је обезбедила студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему у кабинету за информационе технологије налази се 17 умрежених рачунара, са приступом Интернету 1 лаптоп и видео пројектор.

Увидом у књигу ивентара Академија поседује одговарајућу опрему за извођење овог студијског програма.

Библиотечку делатност за потребе Академије обавља за овај програм библиотека (25,00 м²) и читаоница (9,30 м²) са укупно 20 места.

Библиотека располаже богатим фондусом литературе потребне за извођење овог студијског програму.

Настава је покривена уџбеницима на српском и другом страном језику. Листа библиотечких јединица које су доступне релевантне за студијски програм је 284 наслова од тога на другом страном језику је 28.

За обавезне предмете који су на овом студијском програму, библиотека поседује 20 уџбеника од тога 5 књига предметних наставника, 14 књига других аутора за исте предмете и 19 књига на страном језику. Такође, Академија поседује 102 уџбеника за овај студијски програм, 71 уџбеник на српском језику и 31 на страном језику.

Академија има урађен Правилник о уџбеницима издавачкој делатности.

Школа/Одсек има и скриптарницу у којој се продају уџбеници, скрипте и други наставни материјал.

Високошколска установа је поднела Табеле 9.1 – 9.3 и Прилоге 9.1 – 9.2.

Извештај о самовредновању установе садржи све релевантне податке: опис стандарда, анализе и процене, као и предлог мера и активности унапређења квалитета. У Стандарду 10 који се односи на квалитет литературе, обезбеђеност адекватног простора и квалитет управљања високошколско установом обрађени су сви аспекти који се односе на квалитет студијских програма који се реализују у установе. На основу СВОТ анализе сагледане су предности, слабости, могућности и извршена је квантификација процене појединих категорија. Може се констатовати да установа сагледава објективно све недостатке и предности и у складу са тим планира мере за унапређење квалитета студијских програма

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

Стандард 11: Контрола квалитета

11.1 С обзиром на чињеницу да се ради о предлогу новог студијског програма, будућа контрола квалитета студијског програма МСС ДТО, је предвиђена кроз редовно и систематично праћење реализације студијског програма по истом поступку по коме се врши праћење и осталих студијских програма, у складу са Политиком обезбеђења квалитета (Прилог 11.2) и према усвојеној Процедуре за контролу система менаџмента квалитетом ПРК 02 006. Према Процедуре за предузимање корективних мера ПРК 02 012, уколико се уоче неправилности или слаба места, предвиђено је да се предузимају мере за унапређење квалитета курикулума.

11.2 У циљу систематског праћења наставног процеса и предузимања мера за унапређење квалитета курикулума, наставе, рада наставника и сарадника, праћења и оцењивања студената, стручне праксе и наставних публикација, предвиђено је да се контрола квалитета студијског програма обавља по унапред одређеним временским интервалима, који за самовредновање износе највише три године, а за спољашњу проверу квалитета највише пет година. На Осеку ВТШДТМ, примењује се Упутство за стандардизацију квалитета наставе УПК 03 011, које између осталог, дефинише и врсте студентских анкета о квалитету наставно-образовног процеса. На крају сваког семестра, према Упутству за контролisanje квалитета наставе УПК 03 020, спроводи се анкета студената о предметима из одслушаног семестра. На додели диплома, два пута годишње, врши се анкетирање дипломираних студената о студијском програму

и о свим организационим јединицама Одсека ВТШДГМ. Према Упутству за контролисање квалитета наставе УПК 03 020, наставници и сарадници дужни су да евидентирају реализацију наставе и других предиспитних активности у дану када су активности спроведене. Евиденција се врши у обрасцима за контролу наставе и осталих активности, према Упутству за присутност на послу УПК 03 007. Настава се одржава према распореду часова. На почетку сваке школске године наставници формирају План рада за сваки предмет, према Процедуре за извођење наставе ПРК 02 003, Упутству за извођење стручне праксе УПК 03 012 и Упутству за израду наставног плана и програма УПК 03 010. План рада презентује се студентима на почетку семестра за сваки предмет, на уводном предавању.

Детаљна контрола квалитета студијског програма обавља се кроз процес самовредновања установе и студијских програма (Прилог 11.1), који се спроводи најдуже на три године. Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета студијских програма, наставе и услова рада, предвиђене су процедуре за обезбеђење квалитета кроз редовно праћење и проверу циљева, структуре и садржине студијских програма, редовно праћење и проверу укупног радног оптерећења студената у савладавању појединих предмета, прикупљање информација о квалитету студијских програма од унутрашњих и спољашњих корисника система обезбеђења квалитета, и осавремењивање курикулума и обезбеђивање њихове упоредивости са курикулумима одговарајућих домаћих и иностраних високошколских установа.

Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности (Прилог 11.3) уређује стандарде квалитета уџбеника, другог наставног и испитног материјала.

Оснивање и делокруг рада Комисије за обезбеђење квалитета студијских програма, наставе и услова рада (Табела 11.1 и Одлука о формирању комисије за квалитет на нивоу АТУСС-а) дефинисани су Статутом АТУСС-а (Прилог 11.4).

11.3 У све процесе контроле и обезбеђења квалитета укључени су студенти као чланови Комисије за обезбеђење квалитета (Извештај о самовредновању, Прилог 13.1 стандарда 13) и у оквиру посебних активности Студентског парламента.

Рецензентска комисија је испуњеност стандарда оценила оценом 10 (десет).

Стандард је испуњен у целини.

ПРЕПОРУКЕ

- предлог мера за отклањање уочених слабости
- предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе

Препорука за побољшање Стандарда 9 је да установа више пажње посвети сарадњи са привредом и постицању наставника на рад у форми практичних пројеката из области за коју су бирани на установи и који су у корелацији са задужењима на студијском програму.

Препорука за побољшање Стандарда 10 – У складу са потребама за уџбеницима повећати инвестирање у обнављање библиотечког фонда и у издавачку делатност.

Подстицати публикување уџбеника у електронском облику.

Подстицати наставнике да издају/иновирају уџбеничку литературу.

Подржати перманентно стручно усавршавање.

- приступи CoBSON

На основу наведеног, поступајући у складу са чланом 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању, којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, Комисија је на седници одржаној 13.09.2022. године једногласно одлучила као у диспозитиву овог решења.

Достављено:

- Високошколској установи
- Архиви НАТ-а

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Милорад Милованчевић